

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
на здобуття освітньо-кваліфікаційного
рівня "бакалавр"
для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Банківська справа"
денної форми навчання**

Харків. Вид. ХНЕУ, 2012

Затверджено на засіданні кафедри банківської справи.
Протокол № 1 від 25.08.2011 р.

Укладачі: Колодізев О. М.
Лебідь О. В.
Тисячна Ю. С.

М54 Методичні рекомендації до виконання дипломних робіт на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Банківська справа" денної форми навчання / укл. Колодізев О. М., Лебідь О. В., Тисячна Ю. С. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 48 с. (Укр. мов.)

Визначено загальні вимоги до організації процесу виконання дипломних робіт з виділенням його основних етапів. Подано тематику бакалаврських робіт, структурні елементи та вимоги до їх оформлення.

Рекомендовано для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Банківська справа" денної форми навчання.

Загальні положення

Процес навчання студентів для отримання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за напрямком підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Банківська справа" денної форми навчання завершується виконанням бакалаврської дипломної роботи.

Отримання результатів, оформлених у вигляді дипломної роботи, має свої принципи, методи, техніку і технологію. Мета даних методичних рекомендацій – надання допомоги студентам для оптимальної організації діяльності з виконання бакалаврської дипломної роботи через ознайомлення з принципами її побудови, принципами й методами встановлення достовірності та практичної значущості результатів. Також даними методичними рекомендаціями визначаються загальні вимоги до організації процесу виконання дипломних робіт, їх структури і змісту, порядку захисту та оформлення.

Накопичення наукових фактів у процесі дослідження – завжди творчий процес, в основі якого лежить задум автора, його ідея. Бакалаврська дипломна робота є самостійною науково-кваліфікаційною роботою, у якій сформульовані положення, сукупність яких можна класифікувати як обґрунтування ідеї або підходів щодо вирішення конкретної проблеми. Ідеї народжуються з практики, спостереження навколишнього світу і потреб життя, у їх основі – реальні факти і події. Розвиток ідеї до стадії вирішення завдання звичайно здійснюється як плановий процес наукового дослідження. У кожному науковому дослідженні можна виділити два рівні: емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів, та теоретичний – досягнення синтезу знань у формі наукової теорії.

Дипломна робота повинна мати характер науково-прикладних досліджень за обраною студентом темою і мати практичне значення для вдосконалення банківської діяльності.

Мета виконання дипломної роботи – підвищення рівня кваліфікації автора шляхом обґрунтування, вдосконалення або розробки підходів до розв'язання конкретної, актуальної проблеми в галузі банківської діяльності; розвиток навичок дослідницької роботи; формування вміння розробляти напрямки вдосконалення вирішення комплексу практичних питань, пов'язаних з проблемою, що поставлена в роботі.

Процес підготовки дипломної роботи передбачає:

1. Вибір теми роботи з урахуванням рекомендованої кафедрою банківської справи тематики та обґрунтування її актуальності.
2. Постановку мети і конкретних завдань дослідження.
3. Визначення об'єкта, предмета і методів дослідження.
4. Узагальнення законодавчої бази, нормативно-правових та інструктивних матеріалів, інформації з літературних та інших джерел з досліджуваної теми.
5. Розгляд теоретичних аспектів вирішення проблеми, що поставлена в роботі.
6. Збір практичного матеріалу з обраної теми та аналіз стану проблеми на його основі.
7. Пошук і аналіз недоліків та резервів розвитку, обґрунтування методичних рекомендацій та практичних підходів, які повинні надати шлях вирішення завдань, що поставлені в дипломній роботі.
8. Формулювання висновків і оцінка одержаних результатів.
9. Оформлення та захист дипломної роботи.

1. Послідовність підготовки дипломної роботи

Діяльність студентів щодо виконання бакалаврської дипломної роботи розпочинається з вибору теми та отримання на випускаючій кафедрі завдання з методичними рекомендаціями відносно її розробки. Уже на етапі вибору теми розпочинається співпраця студента з керівником роботи.

Для систематизації підготовки дипломної роботи необхідно розробити та узгодити з керівником її детальну структуру. Виконання роботи має проходити за графіком, що затверджується випускаючою кафедрою.

Для вчасного виконання та підготовки до захисту роботи рекомендується завершити написання чернетки дипломної роботи за 2 – 1,5 місяця до дати захисту.

Статистичний, фактологічний, інструктивний та інший матеріал, що збирається протягом переддипломної практики, на основі якого пишеться дипломна робота. У цей же час необхідно поглиблено вивчати широке коло нормативних та літературних джерел, що стосуються досліджуваної проблеми.

Під час написання дипломної роботи потрібно не менше одного разу на тиждень зустрічатися з призначеним випускаючою кафедрою керівником для своєчасного коригування шляхів розробки окремих питань обраної теми. Керівник оцінює рівень готовності дипломної роботи за станом на 1-е та 15-е числа кожного місяця і звітує про відхилення від графіка написання роботи перед завідувачем кафедри.

Перед остаточним оформленням чистового варіанта роботи студент повинен подати керівникові завершену чернетку всіх розділів, вступу, висновків, списку використаних джерел і додатків. Оформлення тексту чернетки наближається до вимог, які ставляться до готової роботи, що допоможе заздалегідь позбутися зайвих помилок при написанні чистового варіанта роботи. Разом із схваленням чернетки керівник розглядає пропозиції студента щодо варіантів демонстраційного матеріалу та надає рекомендації відносно його оформлення.

Після остаточного оформлення чистового варіанта дипломної роботи автор має підписати її сам, отримати підпис консультанта з охорони праці. Також необхідно оформити дві довідки з бази переддипломної практики про актуальність розробки даної теми та можливість практичного впровадження розроблених у роботі рекомендацій (додаток А). Після цього робота подається керівнику разом із чернеткою та демонстраційним матеріалом, електронним варіантом роботи та тезами, що виконані за найбільш вагомими результатами роботи. Керівник ставить підпис на титульному аркуші роботи та складає відгук.

Далі дипломна робота подається на рецензування науковому працівникові або досвідченому висококваліфікованому спеціалісту з банківської справи, який працює в банку, відмінному від бази переддипломної практики. Рецензія складається за формою, наведеною в додатку Б.

УВАГА!!! Допуск до нормоконтролю дається студентам, які мають **2 довідки**, які засвідчують актуальність теми та використання результатів дослідження, **рецензію** з банку (відмінного від бази переддипломної практики), **відгук наукового керівника**.

Разом з відгуком, рецензією та демонстраційним матеріалом дипломна робота надається в комісію з нормоконтролю. Член комісії з нормоконтролю ставить підпис на завданні до дипломної роботи.

Підписана членом комісії з нормоконтролю робота, відгук, рецензія та демонстраційний матеріал надаються завідувачу випускаючої кафедри для остаточного затвердження і отримання допуску до захисту. Тільки після підпису завідувача кафедри роботу опрацюють у тверду палітурку. На зворотньому боці палітурки прикріплюється конверт, до якого вкладається відгук керівника, рецензія та дві довідки з бази переддипломної практики.

Для захисту дипломної роботи має бути підготовлена доповідь з обов'язковим обґрунтуванням актуальності теми роботи, її мети та основних результатів з посиланнями на графічний матеріал, що поданий у демонстраційному матеріалі та у презентації.

2. Вибір теми дипломної роботи

Виконання дипломної роботи розпочинається вибором теми та затвердженням її кафедрою банківської справи. Вибір теми вирішальним чином обумовлює результат дослідження. При обранні теми основними критеріями повинні бути: актуальність, новизна і перспективність; наявність теоретичної бази; можливість виконання теми в даній установі банку; можливість отримання економічного ефекту від впровадження результатів дослідження.

Тематика дипломних робіт опрацюється випускаючою кафедрою, виходячи із завдань, що впливають з програми підготовки бакалаврів з банківської справи, актуальності та можливості проведення науково-дослідної роботи з тих чи інших питань протягом часу, що передбачений навчальним планом.

З метою забезпечення відповідності тематики робіт сучасним вимогам конкретний перелік тем кожного року переглядається та затверджується кафедрою банківської справи. Список основних актуальних для сучасних умов тем для виконання досліджень подано в додатку В.

Для вибору теми дипломної роботи студенти особисто подають заяву. Обрана тема погоджується та уточнюється з керівником, після чого слухачі розробляють план і календарний графік роботи, який має відповідати календарному графіку, що затверджений кафедрою банківської справи. Відповідно до теми для виконання роботи студенту видається завдання за встановленою формою (додаток Д).

3. Керівництво підготовкою дипломних робіт

Керівником дипломної роботи призначається один із провідних викладачів випускаючої кафедри. Крім того, до керівництва роботою залучається консультант з охорони праці, який закріплюється за студентом відповідною кафедрою.

До основних функцій керівника належать:

допомога студенту в уточненні теми роботи та розробці її плану;
орієнтація на збір необхідної для написання роботи інформації на період переддипломної практики;

рекомендації щодо вибору джерел наукової, методологічної та спеціальної літератури;

консультації відносно змісту роботи;

контроль за виконанням окремих етапів роботи відповідно до затвердженого кафедрою графіка;

поради щодо оформлення роботи, підготовки доповіді та демонстраційного матеріалу;

складання відгуку про роботу.

Керівник дипломної роботи звертає увагу слухача на наявні недоліки в роботі (оформлення, стиль, орфографія та пунктуація, зміст підрозділів, послідовність викладення тексту), але не виправляє їх сам.

Консультант з охорони праці видає студенту індивідуальні завдання та надає консультації з їх виконання.

4. Вимоги до змісту дипломної роботи

Структура дипломної роботи носить стандартизований характер і повинна містити:

1. Титульний аркуш.
2. Завдання.
3. Анотацію на трьох мовах (укр., рос. англ (франц., нім. тощо).
4. Зміст.
5. Вступ.
6. Основну частину (розділ 1, розділ 2, розділ 3, розділ 4).
7. Висновки.
8. Список використаних джерел.
9. Додатки.

Титульний аркуш дипломної роботи містить: найменування вищого навчального закладу та випускаючої кафедри; тему роботи; дані про автора роботи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові керівника та консультантів; місто, рік (додаток Е).

Завдання до дипломної роботи розміщується безпосередньо після титульного аркуша. Завдання видається перед початком перед дипломної практики на типовому бланку.

Анотація до дипломної роботи є третім аркушем (приклад подано у додатку Ж).

Зміст подають після анотації до дипломної роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків (додаток З).

У вступі розкривають сутність та стан наукового питання, його значущість, актуальність його розробки, формулюються мета і завдання роботи, об'єкт і предмет, обрані методи дослідження, наукова новизна результатів (для бакалаврів наукового спрямування) та їх практичне значення. Рекомендований обсяг вступу – 3 – 5 сторінок. Викладаючи вступ, необхідно дотримуватись такої послідовності:

Обґрунтування актуальності обраної теми – початковий етап будь-якого дослідження. Стосовно дипломної роботи поняття "актуальність" має одну особливість. Як зазначалося вище, дипломна робота є кваліфікаційною працею, і те, як її автор демонструє вміння обрати тему і наскільки правильно він цю тему розуміє й оцінює з точки зору своєчасності та значущості, характеризує його наукову зрілість і професійну підготовленість. При висвітленні актуальності потрібно висвітлити головне – сутність проблеми, з чого й випливає актуальність теми. Проблема завжди виникає тоді, коли старе знання вже виявило свою неспроможність, а нове ще не набуло розвинутої форми. Таким чином, проблема в науці – це суперечлива ситуація, яка вимагає свого вирішення. Для з'ясування стану розробки обраної теми складається короткий огляд літератури, з якого можна зробити висновок, що дана тема ще не розкрита (розкрита лише частково, або не в тому аспекті), і тому вимагає подальшого розроблення.

Мета і завдання дослідження. Формулюється мета роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Метою дипломної роботи може бути, наприклад, розробка і наукове обґрунтування методичних основ відносно підходів до управління (організації, обліку,

аналізу) конкретним видом операцій. Завдання формулюються у формі переліку (вивчити..., описати..., визначити..., дослідити..., з'ясувати сутність..., показати..., узагальнити..., встановити..., виявити..., овести..., впровадити..., вивести залежність..., встановити взаємозв'язок..., проаналізувати..., розробити..., дати рекомендації та ін.). Формулювати завдання необхідно якомога ретельніше, оскільки опис їхнього вирішення становить зміст підрозділів дипломної роботи.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію і обрані для вивчення. Предмет – це те, що міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Наприклад, при виконанні теми, пов'язаної з дослідженням формування ресурсного потенціалу банку, об'єктом може бути діяльність вітчизняних банків на ринку залучення та розміщення банківських ресурсів; предметом – теоретичні і практичні положення, методи, рекомендації з формування ресурсного потенціалу вітчизняних банків.

Приклади формулювання об'єкта і предмета дослідження:

1. Тема: Технології стратегічного планування діяльності банку.

Об'єктом дослідження є процес стратегічного планування в банку.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та прикладні засади формування та розвитку технологій стратегічного планування діяльності банку.

2. Тема: Моделі і методи розвитку інноваційних технологій надання банківських послуг.

Об'єктом дослідження є процеси розвитку інноваційних технологій.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні положення, принципи, методичні підходи, економіко-математичні методи й моделі розвитку інноваційних технологій надання банківських послуг.

3. Тема: Бюджетування в системі фінансового управління банком.

Об'єктом дослідження є система фінансового управління банком.

Предметом дослідження є економічні відносини щодо впровадження та використання бюджетування в системі фінансового управління банком.

4. Тема: Мінімізація кредитних ризиків банку.

Об'єктом дослідження є процес мінімізації кредитних ризиків банку.

Предметом дослідження обрано теоретичні і практичні положення, принципи, методичні підходи, методи й моделі мінімізації кредитних ризиків банку.

Методи дослідження. Подається перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перерахувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Практичне значення одержаних результатів. Коротко характеризуються основні прикладні результати роботи, визначається можлива галузь їх впровадження та їх вплив на проблему, яка при цьому вирішується. Зазначається, що наукові результати дипломної роботи знайшли практичне застосування у діяльності окремих банківських установ, що підтверджується відповідними довідками. Також указуються напрямки застосування розроблених методичних рекомендацій у практичну діяльність банків.

Основна частина складається з 4-х розділів. Детальніше їх характеристика подана у пункті "Структура основної частини бакалаврської роботи" даних методичних рекомендацій.

Висновки дипломної роботи виконують роль закінчення, що зумовлене логікою проведення дослідження у формі синтезу накопиченої в основній частині наукової інформації. Цей синтез – послідовне, логічне викладення отриманих підсумкових результатів та їх співвідношення з загальною метою і конкретними завданнями, що поставлено і сформульовано у вступі. У висновках стисло узагальнюється виконане дослідження: визначається не тільки його наукова новизна і теоретична значущість, які впливають з кінцевих результатів, а й практична цінність.

Перелік використаних джерел. У цьому розділі в алфавітному порядку наводяться використані законодавчі, нормативні акти, літературні джерела з досліджуваної проблеми.

Рекомендована загальна кількість позицій у переліку використаної літератури має бути не менше, ніж 90 джерел.

Опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Приклад оформлення списку літератури подано в додатку И. Перелік використаної літератури та додатки не входять у загальний обсяг дипломної роботи. До переліку джерел не включаються праці, на які немає посилання у тексті дипломної роботи і вони фактично не були використані.

УВАГА!!! У списку літератури ОБОВ'ЯЗКОВО повинні бути посилання на зарубіжну літературу, а також переважна кількість сучасної наукової літератури (статті, монографії, в тому числі провідних вчених ХНЕУ).

До додатків доцільно включати допоміжний матеріал, що необхідний для повноти сприйняття дипломної роботи: використані у роботі дані про діяльність об'єкта дослідження за останні 3 – 5 років; проміжні математичні доведення, формули та розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ПЕОМ, які розроблені в процесі виконання роботи; ілюстрації допоміжного характеру.

УВАГА!!! Додатки повинні ОБОВ'ЯЗКОВО містити:

1. Комплект ілюстративного матеріалу, що використовується при захисті.
2. Копії опублікованих студентом статей за темою дипломної роботи.

5. Структура основної частини бакалаврської роботи

Основна частина випускної роботи складається з розділів та підрозділів. У розділах основної частини детально розглядаються методика і техніка дослідження та узагальнюються результати. Дипломна робота складається з трьох розділів: теоретичного, експериментального (аналітично-дослідницького) та проектного.

Перший розділ випускної роботи носить теоретичний характер. У ньому обґрунтовуються теоретичні положення і основи обраної проблеми, виконується її макроекономічний аналіз, надається огляд літературних джерел, нових розробок.

У першому розділі висвітлюються основні теоретичні положення досліджуваної теми на основі вивчення сучасної наукової літератури. Особлива увага приділяється дискусійним проблемним питанням: різні точки зору необхідно критично проаналізувати, і на основі цього сформулювати і аргументувати свою думку. У цьому розділі є обов'язковими посилання на використану літературу.

В огляді літератури автор окреслює основні етапи розвитку наукової думки за поставленою проблемою. Стисло, критично висвітливши роботи попередників, студент повинен назвати ті питання, які залишилися невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми.

У першому розділі необхідно описати технологічну складову об'єкту дослідження, якщо він є процесом, на основі системного аналізу, за допомогою якого визначається послідовність дій з встановлення структурних зв'язків між елементами досліджуваної системи. Розгляд категорій системного аналізу створює основу для логічного і послідовного підходу до проблеми прийняття рішень; ефективність рішення проблем за допомогою системного аналізу визначається структурою проблем, що вирішуються. Вирішувати це завдання можна за допомогою методу декомпозиції, який передбачає використання структури задач і дозволяє замінити рішення однієї великої задачі рішенням серії менших задач.

Результати застосування методу декомпозиції або системного аналізу рекомендується представити у схематичному вигляді.

Для більш повного теоретичного дослідження обраної проблеми необхідним є визначення її правового забезпечення, яке передбачає огляд та аналіз усіх нормативних та законодавчих актів, що встановлюють правові норми, регулюють відносини в межах об'єкту дослідження та містять визначені правила його діяльності.

УВАГА!!!! У теоретичному розділі в посиланнях на літературні джерела повинні бути номери сторінок, наприклад: [384, с.104].

У **другому розділі** основної частини надається повне й системне викладення конкретної проблеми, механізм її реалізації. Другий розділ повинен містити фінансово-економічну характеристику бази дослідження (банку, в якому студент проходить переддипломну практику), аналіз практики роботи банківської системи або окремої установи банку відповідно до теми дослідження та викладки щодо діючої практики фінансового обліку об'єкту дослідження.

Фінансово-економічна характеристика бази дослідження передбачає розкриття її стану і перспектив розвитку.

При складанні характеристики бази дослідження потрібно навести такі дані: його повне найменування, форму власності, призначення,

підпорядкованість, коротку історичну довідку, організаційну структуру, склад основних підрозділів та виконавців, їх функції. Далі на основі форм звітності зібрати дані за основними показниками діяльності об'єкта дослідження за 3 – 5 попередніх періодів. Зібрані дані треба оформити у вигляді таблиць, діаграм, графіків. План, за яким складається фінансово-економічна характеристика бази переддипломної практики наведена в додатку К.

Метою аналітичної частини роботи є обґрунтування резервів зростання кількісних та покращення якісних показників функціонування бази дослідження.

Інформаційною базою для аналізу виступають дані банківської установи, яка є базою практики. Також фактичний цифровий матеріал можна використовувати з періодичних фахових видань, таких, як "Вісник НБУ", "Банківська справа", "Фінанси України", "Бізнес", "Бюллетень фінансової інформації", "Урядовий кур'єр", "Голос України" та ін. Результати аналізу необхідно подавати у таблицях, діаграмах, графіках.

Методичну основу аналізу складають різні методики, які студент повинен знайти в літературних джерелах.

На основі аналізу дослідженого матеріалу, особистих спостережень і критичної оцінки практики студент розкриває дійсний стан банківської установи (або групи банків, банківської системи в цілому), причини недоліків, можливості покращення фінансово-господарської діяльності. Якщо ж проблема притаманна всій банківській системі, то здійснюється аналіз макро- чи мікроекономічних показників, або розглядається стан розвитку певної проблеми порівняно зі станом грошово-кредитних систем розвинутих країн.

Якщо обсяг матеріалу великий, то його слід помістити в кінці роботи в додатках.

Підрозділ, що присвячений обліку, має розкривати основні принципи організації фінансового обліку (або аудиту) в банку, який пов'язаний з предметною галуззю дослідження. Якщо тема дипломної роботи пов'язана з кредитуванням, то підрозділ має містити характеристику рахунків, на яких обліковуються кредитні операції, типові проведення, приклади оформлення необхідних документів для здійснення бухгалтерських проведення тощо. Якщо тема дипломної роботи присвячена дослідженню депозитних операцій, операцій з цінними паперами тощо, підрозділ має містити характеристику обліку відповідних операцій.

Третій розділ – найбільш важлива частина дипломної роботи.

У цьому розділі на базі теоретичного узагальнення та аналізу обраної як предмет дослідження проблеми розробляються і обґрунтовуються рекомендації з підвищення ефективності роботи банку в контексті об'єкту дослідження із застосуванням нових методик, запозиченням та адаптацією зарубіжного досвіду, використанням економіко-математичних методів у межах досліджуваної проблеми.

Рекомендації та пропозиції повинні мати наукову мотивацію та впливати з аналізу фактичного матеріалу, тобто з аналітичного розділу.

Обов'язковою складовою третього розділу є обґрунтування практичного використання запропонованих в роботі рекомендацій через визначення результативності від їх впровадження.

Визначення результативності від впровадження запропонованих організаційних заходів може розраховуватися наступними способами:

- пошук резервів;
- нормативний метод;
- метод експертних оцінок.

Визначення результативності від впровадження запропонованих організаційних заходів шляхом пошуку резервів передбачає порівняння оцінки ситуації до впровадження запропонованих організаційних заходів і після. Заходи вважаються доцільними для практичного застосування за умови отримання позитивного результату від їх впровадження.

Нормативний метод визначення результативності від впровадження запропонованих організаційних заходів є близьким до методу пошуку резервів; в його основу покладений норматив (план), згідно з яким порівнюється отриманий ефект. Такий метод найчастіше застосовується при дослідженні доходів та витрат банку, ліквідності, кредитної діяльності банку тощо.

Метод експертних оцінок – це процедура отримання оцінки проблеми на основі думки фахівців (експертів). Для визначення результативності або її обґрунтування доцільно використовувати методи отримання індивідуальної думки членів експертної групи, які засновані на попередньому отриманні інформації від експертів, що були опитані незалежно один від одного, з подальшою обробкою отриманих даних. До них належать методи анкетного опитування, інтерв'ю і методи "Делфі", серед яких саме анкетне опитування рекомендовано використовувати студентам під час дослідження. Основні переваги методу індивідуаль-

ного експертного оцінювання полягають в їх оперативності, можливості повною мірою використовувати індивідуальні здібності експерта, відсутності тиску з боку авторитетів і в низьких витратах на експертизу. Головним їх недоліком є високий ступінь суб'єктивності одержуваних оцінок через обмеженість знань одного експерта, проте цього недоліку можна уникнути при попередньому визначенні компетентності експертів.

Компетентність експертів можна визначити наступними способами:

розробити анкету такими чином, щоб за допомогою відповідей експертів на спеціальні запитання виключити некомпетентних респондентів;

запропонувати експертам провести самооцінку компетентності;

у випадках, коли експерти знайомі з діяльністю і знають рівень компетентності один одного, можна використовувати метод взаємної оцінки компетентності.

Після отримання відповідей експертів необхідно провести їх оцінку, що передбачає проведення оцінки узгодженості думок експертів. За відсутності значущої узгодженості експертів необхідно виявити причини неузгодженості (наявність груп) і визнати відсутність злагодженої думки (нікчемні результати).

Для перевірки узгодженості думок експертів визначається коефіцієнт конкордації (6.1):

$$W = \frac{S}{\frac{1}{12}m^2(n^3 - n) - m \sum_{j=1}^m T_j}, \quad (6.1)$$

де S – сума квадратів відхилень;

m – кількість експертів;

n – кількість чинників;

T_j – показник, що враховує збіг рангів і розраховується за формулою (6.2):

$$T_j = \sum_{k=1}^n (t_k^3 - t_k), \quad (6.2)$$

де t_k – число повторень рангу k при ранжуванні чинників j -м експертом.

Коефіцієнт конкордації змінюється в межах $0 \leq W \leq 1$. Узгодженість вважається задовільною, якщо $W \geq 0,5$, при $W \geq 0,7$ узгодженість вважається гарною. При повному збіганні думок експертів $W=1$.

Наступним етапом аналізу експертних оцінок є визначення вірогідності коефіцієнта конкордації, яка перевіряється за критерієм Пірсона, розрахункове значення якого визначається за формулою (6.3):

$$\chi_{\text{розр.}}^2 = \frac{S}{\frac{1}{12} \cdot m \cdot n \cdot (n+1) - \frac{1}{(n-1)} \cdot \frac{1}{12} \cdot \sum_{j=1}^m T_j} \quad (6.3)$$

Розрахункове значення $\chi_{\text{розр.}}^2$ порівнюється з табличним $\chi_{\text{табл.}}^2$, яке обирається з таблиць розподілу статистики Персона.

Якщо розрахункове значення $\chi_{\text{розр.}}^2$ перевищує табличне $\chi_{\text{табл.}}^2$, то має місце невіпадова узгодженість думок експертів, тому за думкою обраних експертів можна здійснювати вилучення чинників, які найбільше впливають на визначену проблему.

Зміст третього розділу найбільш повно розкриває здатність студента до самостійної роботи, виявляє його вміння використовувати теоретичні знання в конкретних умовах практичної діяльності.

Усі розділи роботи повинні бути пов'язані між собою, тому особливу увагу потрібно звертати на логічні "переходи" від одного розділу до іншого та в середині розділу – від питання до питання.

Другий і третій розділи випускної роботи повинні бути широко проілюстровані відповідними схемами, графіками, таблицями. Кількість ілюстрацій не обмежена, але їх повинно бути не менше восьми-десяти.

6. Вимоги до оформлення дипломної роботи

Дипломна робота виконується державною мовою України. Виклад змісту дипломної роботи повинен бути літературним, чітким і ясним.

Оскільки дипломна робота є кваліфікаційною працею, її мові і стилю слід приділити серйозну увагу. Стиль роботи має бути науковим. Для наукового тексту характерними є смислова завершеність, цілісність і зв'язність. Важливим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-синтаксичні засоби зв'язку, що вказують на послідовність розвитку думки (спочатку, насамперед, потім, по-перше, по-друге, отже), заперечення (проте, але, у той час як, тим не менше), причинно-наслідкові відношення (таким чином, тому, завдяки цьому, відповідно до цього, внаслідок цього), перехід від однієї думки до іншої (звернімося

до..., розглянемо..., зупинимось на..., розглянувши..., перейдемо до..., необхідно зупинитися на...), результат, висновок (отже, значить, як висновок, на закінчення зазначимо, усе сказане дає змогу зробити висновок, підсумовуючи, слід сказати...).

Дипломну роботу слід виконувати тільки за допомогою комп'ютера (14-тий розмір шрифту) з полуторним інтервалом (не більше 30 рядків на сторінці) на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Обсяг дипломної роботи повинен становити приблизно 90 – 110 сторінок.

Текст роботи необхідно розміщувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.

Заголовки структурних частин роботи "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "ЛІТЕРАТУРА", "ДОДАТКИ" пишуть великими літерами симетрично до тексту (не дозволяється їх підкреслювати, переносити в них слова). Заголовки підрозділів пишуть маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Абзаци починають з відступу, що дорівнює 15 – 17-ти мм. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

Кожний розділ дипломної роботи треба починати з нової сторінки. На попередній сторінці при цьому повинно бути не менше 10 рядків тексту.

Відстань між заголовком розділу і заголовком підрозділу повинна дорівнювати 2 – 3-м рядкам (приблизно 30 мм), між заголовком підрозділу та наступним текстом повинна дорівнювати 1 – 2-м рядкам (приблизно 20 мм), між заголовком підрозділу і останнім рядком попереднього тексту (у разі, коли закінчення одного і початок іншого підрозділу розміщуються на одній сторінці) – 2-м рядкам. При цьому після заголовку підрозділу і відповідного відступу на сторінці повинно бути розміщено не менше 3 рядків тексту.

Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака N.

Першою сторінкою дипломної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. Другою сторінкою є завдання до дипломної роботи. На цій сторінці також не ставлять номер. Третьою

сторінкою є анотація. На цій сторінці також не ставлять номер. Наступною сторінкою є зміст, який теж не нумерується. Якщо "ЗМІСТ" розміщується на двох сторінках, то друга сторінка також не повинна мати номер.

На першій сторінці "ВСТУПУ" номер аркуша не ставиться. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці, залишаючи праве поле розміром 15 мм.

Нумерація розділів у дипломній роботі повинна бути наскрізною арабськими цифрами. Після номера розділу крапку не ставлять, а пишуть назву розділу великими літерами, наприклад:

1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БАНКУ

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "1.2." (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку пишуть заголовок підрозділу, наприклад:

1.2. Депозитні та недепозитні операції банків з формування ресурсної бази

Ілюстрації (схеми, графіки) і таблиці необхідно подавати в бакалаврській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках дипломної роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: "Рис.1.2" (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назву і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в бакалаврській роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, що подані у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2" (таблиця друга першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку), слово "Таблиця" і її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "Продовження табл." (якщо це друга чи наступна частина), або "Закінчення табл." (якщо таблиця займає більш ніж дві сторінки) і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.2", "Закінчення табл. 1.2".

Формули в дипломній роботі (якщо їх більше одної) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові і пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова "Примітки" ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

1. ...
2. ...
3. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" ставлять крапку.

Ілюстрації

Ілюстрації повинні мати змістовну назву, яку розміщують після номера ілюстрації. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Відстань між останнім рядком попереднього тексту і ілюстрацією, між ілюстрацією і її назвою, між назвою ілюстрації і пояснювальними

даними до неї, між назвою ілюстрації (або пояснювальними даними) і наступним текстом повинна дорівнювати 1-му рядку. Підпис ілюстрації здійснюється з абзацного відступу.

Ілюстрації розміщують після посилання на них у тексті, наприклад: "ПриватБанк постійно розширює свою діяльність, про що свідчить динаміка основних фінансово-економічних показників (рис. 1.5)".

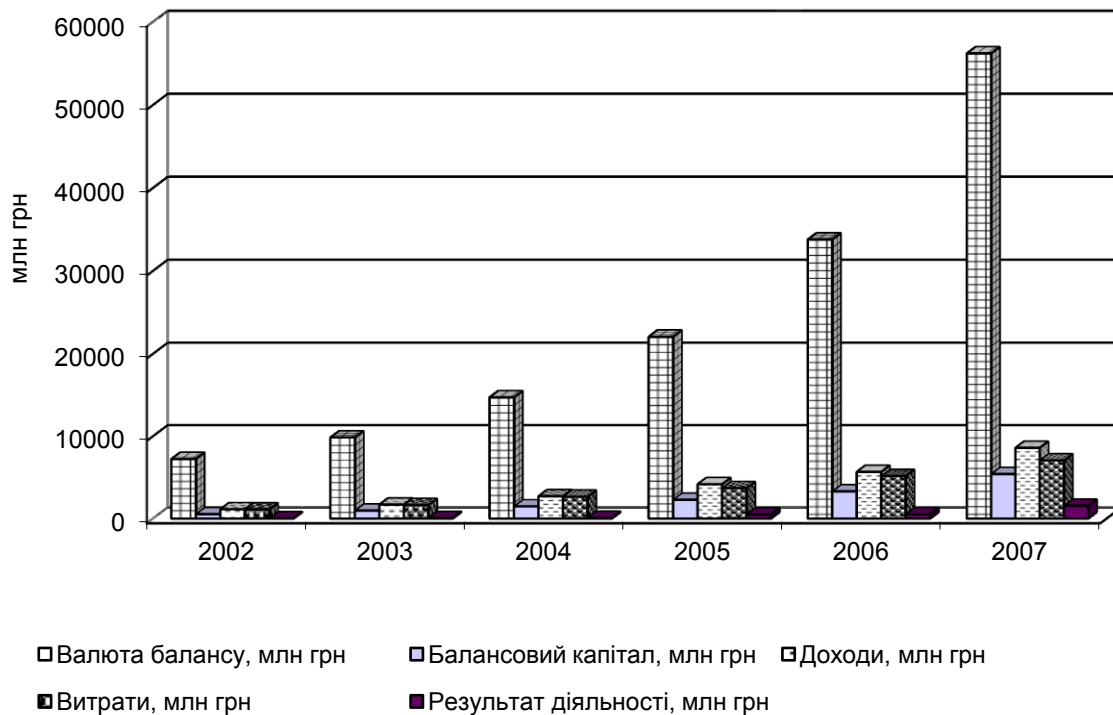

Рис. 1.5. Динаміка активів, капіталу та фінансових результатів Приватбанку

Далі необхідно зробити висновки відносно динаміки показників, наведених у рис. 1.5. Не можна закінчувати розділ або підрозділ ілюстрацією.

Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць.

Приклад побудови таблиці:

Назва таблиці

Головка					Заголовки граф			
					Підзаголовки граф			
Рядки								
	Боковик (заголовки рядків)	Графи (колонки)						

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею симетрично до тексту. Назву таблиці і слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою за 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на інший аркуш (сторінку) назву вміщують тільки над її першою частиною, усі графи першої частини нумерують арабськими цифрами. На другому аркуші після слів "Продовження табл. (номер)" повторюють нумерацію граф таблиці. Таблицю з великою кількістю граф можна розділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки.

Відстань між словом "Таблиця" і останнім рядком попереднього тексту повинна дорівнювати 1-му рядку. Назва таблиці пишеться на наступному рядку. Відстань між назвою таблиці і головкою таблиці, а

також між таблицею і наступним текстом повинна дорівнювати 1 рядку. Після головки таблиці на сторінці повинно бути розміщено не менше 2-х рядків таблиці.

Розглянемо конкретний приклад побудови таблиці. Перш за все, в тексті робиться посилання на таблицю. Наприклад:

"Динаміка розрахованих коефіцієнтів наведена в табл. 2.10".

Таблиця 2.10

Динаміка показників, що характеризують стан зобов'язань та капіталу
ЗАТ "Приватбанк"

Показник	01.01. 2010 р.	01.01. 2011 р.	01.01. 2012 р.
Норматив адекватності регулятивного капіталу, %	10,28	11,93	11,75
Коефіцієнт співвідношення власного капіталу та залучених коштів	0,115	0,108	0,106
Норматив адекватності основного капіталу, %	6,53	7,06	6,95
Захищеність власного капіталу	2,10	2,51	3,51
Рентабельність власного капіталу, %	20,93	15,39	28,47
Мультиплікатор капіталу	9,71	10,27	10,43
Рівень поточних рахунків у пасивах, %	32,09	26,48	24,07
Співвідношення зобов'язань і капіталу	8,71	9,27	9,43
Коефіцієнт рівня капіталу у пасивах, %	10,30	9,74	9,59
Коефіцієнт співвідношення кредитів і депозитів	0,84	1,03	1,00
Коефіцієнт максимального розміру отриманих міжбанківських кредитів, %	24,46	40,14	39,86
Максимальний розмір наданих міжбанківських кредитів, %	69,38	48,45	109,05

Формули

У дипломних роботах формули розміщують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються. Вище та нижче кожної формули повинно залишатися не менше однієї вільної строки. Номер формули вказують на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони надані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Наприклад:

"На наступному етапі визначається коефіцієнт конкордації W :

$$W = \frac{12}{m^2(n^3-n) - m \sum_{j=1}^m T_j} \sum_{j=1}^n d, \quad (2.4)$$

де T_j – показник рівних оцінок,

m – кількість експертів,

n – напрямок дослідження.

Коефіцієнт конкордації може приймати значення у межах від 0 до 1 і визначається для кожного питання окремо. При повній погодженості думок експертів $W = 1$."

Перелік

Перелік, за необхідності, може бути наведений в межах пунктів чи підпунктів. Перед переліком ставиться двокрапка.

Перед кожною позицією переліку потрібно ставити арабські цифри або малі букви української абетки, або дефіс. Наприклад:

"Запропонована система показників відповідає наступним вимогам:

- придатність для економіко-статистичного і математичного аналізу;
- аналітичність, тобто здатність пояснювати причини явищ, які

відображені показниками, що аналізуються;

- коректність забезпечує потрібну для практичних цілей вірогідність об'єкта, що досліджується;
- прогностичність і динамічність, тобто придатність для відображення зміни процесу або явища в часі;
- однозначність, тобто при інтерпретації може допускатися тільки одне тлумачення."

Посилання

При написанні дипломної роботи необхідно давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання на джерела в тексті роботи слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, що виділений двома квадратними дужками, наприклад: "Широкого поширення для проведення міжбанківського аналізу набули рейтингові методики [92, 129, 130, 190]".

Посилання на ілюстрації дипломної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад: "Як показано на рис.1.2 ...". Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад: "... у формулі (2.1)". На всі таблиці роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово "таблиця" в тексті пишуть скорочено, наприклад: "... в табл. 1.2". У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.2".

Список використаних джерел

Джерела треба розміщувати в списку у такому порядку:

Конституція України;

Закони України;

Укази Президента;
Постанови Верховної Ради України;
Постанови Кабінету Міністрів України;
інструкції та нормативні акти, видані міністерствами та іншими державними установами;

наукова, навчально-методична та спеціальна література (у тому числі газетні і журнальні статті), видана українською та російською мовами в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

державні стандарти, СНіП;

література, видана іноземними мовами;

ресурси мережі Internet.

Відомості про джерела, що включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел подано в додатку 3.

Додатки

Додатки оформлюють як продовження дипломної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Перед додатками на чистому аркуші у центрі посередині великими літерами пишуть слово "ДОДАТКИ", на якому ставлять номер сторінки (його проставляють у "ЗМІСТІ"), а подальші додатки не нумерують.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. У правому верхньому куті над заголовком додатку малими літерами з першої великої пишеться слово "Додаток __" і велика літера, що позначає додаток. Заголовок додатка пишеться нижче слова "Додаток" малими літерами з першої великої симетрично до тексту.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: Додаток А, Додаток Б та ін. Один додаток позначається як додаток А.

Якщо додаток не вміщується на одній сторінці, його можна переносити на наступні, при цьому на другій у правому верхньому куті

пишеться "Продовження додатка _____", а якщо додаток займає більше, ніж три сторінки, на останній пишеться "Закінчення додатка _____".

Якщо в роботі у якості додатків використовуються оригінали документів або їх копії, і при цьому місця для слова "Додаток" і його назви немає, то перед додатком можна розміщувати чисту сторінку, на якій посередині пишуть номер та назву додатка.

Ілюстрації, таблиці і формули, розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 – другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1.) – перша формула додатка А.

Дипломна робота повинна бути акуратно переплетена і підписана як автором, так і керівником роботи від кафедри банківської справи, консультантами та завідуючим кафедри банківської справи.

Демонстраційний матеріал до захисту дипломної роботи подається на аркушах формату А4 у кількості не менше 5-ти аркушів та у електронному вигляді презентації.

Графічна частина роботи виконується чорним чорнилом (допускається також використання чорних фломастерів, маркерів та світлого сірого тонування) у вигляді листів напівплакатного типу, до яких висуваються такі вимоги:

наявність загального заголовка аркуша – посередині великими літерами висотою 25 – 40 мм;

таблиці (графіки, діаграми) повинні бути розміщені нижче заголовка без назви "Таблиця" або "Рисунок";

у правому нижньому куті аркуша повинна міститися інформація про автора та наукового керівника.

Демонстраційний матеріал до захисту вкладається у файли, що скріплені пластиковою папкою у кількості не менше 5 примірників. Приклад оформлення демонстраційного матеріалу подано в додатку Л.

7. Порядок захисту дипломних робіт

Захист дипломних робіт проводиться на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії.

Дата захисту кожної роботи визначається графіком засідань державних екзаменаційних комісій. Списки студентів, допущених до захисту дипломних робіт, подаються в державну екзаменаційну комісію не пізніше, ніж за тиждень до захисту.

Процедура захисту дипломної роботи є прилюдною і складається з таких дій:

доповіді автора (визначається актуальність, мета, наукова та практична цінність роботи; питання, що винесені на захист, результати дипломної роботи). Рекомендована тривалість доповіді слухача – 10 хвилин;

відповідей на запитання членів ДЕК і присутніх на захисті;

відповідей на зауваження наукового керівника та рецензентів;

підведення підсумків захисту дипломної роботи (дається оцінка дипломної роботи кожного слухача).

На підставі рецензії та відгуку наукового керівника, результатів захисту дипломної роботи Державна екзаменаційна комісія приймає мотивоване рішення по кожному слухачеві про присвоєння кваліфікації бакалавра.

Результати захисту дипломних робіт оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання державної екзаменаційної комісії.

Додатки

Додаток А

Приклад оформлення довідок з бази переддипломної практики

ДОВІДКА

Дана студенту Харківського національного економічного університету _____ у тому, що його
(П.І.Б.)
дипломна робота на тему _____
(назва теми)

є актуальною в сучасних умовах для _____
(назва організації)

Керівник
(організації, відділу)

Місце для печатки

(П.І.Б.)

ДОВІДКА

Дана студенту Харківського національного економічного університету _____ у тому, що
(П.І.Б.)
висновки, пропозиції і рекомендації, що містяться у його дипломній роботі на тему _____
(назва теми)

можуть бути використані в практичній діяльності

(назва організації)

Керівник
(організації, відділу)

Місце для печатки

(П.І.Б.)

Приклад оформлення рецензії із зовнішнього банку**РЕЦЕНЗІЯ**

на дипломну роботу студента 4 курсу фінансового факультету ХНЕУ на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" за напрямом підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізацією "Банківська справа" Кравченко Івана Олександровича на тему "Аналіз ефективності кредитної політики банку"

Актуальність теми даного дослідження зумовлена тим, що кредитні операції приносять банку найбільший прибуток, отже, підвищуючи якість управління ними, можна досягти більш високого фінансового результату.

Новизна. Дипломна робота має як теоретичну, так і практичну цінність. Дослідження спрямоване на обґрунтування рекомендацій щодо формування виваженої кредитної політики банку на основі управління його кредитним портфелем та розробки заходів з підвищення його ефективності.

Якість проведеного аналізу проблеми. Автор вміло узагальнює різні погляди на вирішення завдань, що розкривають мету дипломної роботи. Позитивним можна вважати те, що в роботі якісно виконана теоретична частина. Це дозволило сформулювати основи вирішення проблеми та обґрунтувати його порядок.

Практична цінність висновків та рекомендацій. У результаті використання запропонованого в роботі комплексного підходу до формування кредитного портфеля банку покращується процес формування ціни на кредитні ресурси. Методика комплексної оцінки кредитоспроможності позичальника на основі дискримінантної моделі та визначення кредитного ризику сприяє покращанню якості кредитного портфеля банку.

Наявність недоліків. У якості недоліку можна вважати недостатнє відображення питань обліку операцій з врахування векселів, що також відносяться до кредитних операцій.

Загальний висновок. Проте дане зауваження не знижує цінності даної дипломної роботи. Вона відповідає вимогам, що пред'являються до таких робіт, рекомендується до захисту з оцінкою "десять", і її автор заслуговує на присвоєння кваліфікації "бакалавр" за напрямом підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит".

Рецензент: начальник
відділення № 2
ХФ ВАТ "Укресімбанк"

(підпис, печатка)

П.І.Б.

**Теми дипломних (випускних) робіт бакалавра
за напрямом підготовки "Фінанси і кредит"**

1. Роль комерційних банків як фінансових посередників у ринковій економіці.
2. Організація роздрібного банківського бізнесу.
3. Формування портфеля банківських продуктів.
4. Розробка та впровадження нових банківських продуктів.
5. Організація роботи банків щодо протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом.
6. Забезпечення безпеки діяльності банку.
7. Організація операцій банків на валютному ринку.
8. Організація валютних операцій банків та технологія їх реалізації.
9. Оптимізація структури витрат банку .
10. Формування депозитної політики банку.
11. Забезпечення дохідності операцій банку.
12. Оптимізація структури доходів і витрат банку.
13. Організація електронного банкінгу в Україні.
14. Формування капітальної бази банку.
15. Організація розрахунково-касової роботи банку.
16. Формування кредитної політики банку.
17. Забезпечення ефективного функціонування ринку міжбанківських кредитів.
18. Організація роботи банків з проблемними кредитами.
19. Оцінювання якості кредитного портфеля банку.
20. Організація моніторингу клієнтів у системі управління кредитними ризиками.
21. Забезпечення захисту інтересів банку в процесі кредитування.
22. Регулювання заставних відносин у банківській діяльності.
23. Організація кредитного обслуговування клієнтів банку.
24. Аналіз та оцінка кредитоспроможності клієнтів банку.
25. Організація та аналіз процесу банківського кредитування.
26. Розробка методичного забезпечення оцінювання кредитоспроможності позичальників банку.
27. Організація та аналіз лізингових операцій банку.

28. Забезпечення ліквідності та платоспроможності банку.
29. Формування методичного забезпечення аналізу ліквідності та платоспроможності банку.
30. Удосконалення системи валютного контролю в Україні.
31. Формування механізму грошово-кредитної політики Національного банку України.
32. Удосконалення інструментів регулювання банківського сектору.
33. Забезпечення стабільності банківської системи.
34. Організація функціонування ринку банківських послуг в Україні.
35. Організація міжнародної діяльності Національного банку України.
36. Організація і регулювання готівкового обігу в Україні.
37. Організація і оцінка ефективності функціонування ринку іпотечного кредитування.
38. Організація функціонування системи гарантування вкладів громадян України.
39. Аналіз розвитку ринку банківських послуг у Харківському регіоні.
40. Механізм взаємодії складових національної системи масових електронних платежів.
41. Забезпечення валютного контролю в системі фінансових відносин.
42. Формування валютної політики комерційних банків.
43. Регулювання діяльності фінансово-кредитних установ в Україні.
44. Організація та регулювання платіжної системи України.
45. Організація роботи Національного банку України з проблемними банками.
46. Організація та аналіз емісійно-касової роботи установ НБУ.
47. Оцінка впливу грошово-кредитної політики на діяльність банків.
48. Законодавчо-нормативне забезпечення діяльності банків України.
49. Організація безготівкових розрахунків в банках України.
50. Реалізація функцій комерційних банків та їх вплив на структуру грошово-кредитної системи країни.
51. Організація операцій з банківськими металами.
52. Формування облікової політики банку.
53. Організація обліку операцій банку з цінними паперами.
54. Організація обліку кредитних операцій банку.
55. Забезпечення облікової роботи банку.
56. Організація обліку депозитних операцій банку.

57. Формування фінансової звітності банками України.
58. Організація обслуговування приватних клієнтів банку.
59. Організація обслуговування корпоративних клієнтів банку.
60. Формування оптимальної організаційної структури банку.
61. Оптимізація структури пасивних операцій банку.
62. Оптимізація структури активних операцій банку.
63. Організація та аналіз операцій банків з використанням платіжних карток.
64. Організація бізнес-планування в банку.
65. Забезпечення прибутковості діяльності банку.
66. Аналіз фінансових результатів діяльності банку.
67. Організація проектного банківського фінансування.
68. Формування процентної політики банку.
69. Рейтингове оцінювання діяльності банків.
70. Формування ресурсного потенціалу банку.
71. Аналіз ефективності використання ресурсів банку.
72. Мінімізація процентних ризиків банку.
73. Мінімізація валютних ризиків банку.
74. Мінімізація кредитних ризиків банку.
75. Організація та аналіз факторингових операцій банку.
76. Формування системи аналізу фінансового стану банку.
77. Оцінка та оптимізація фінансового стану банку.
78. Формування системи оцінювання діяльності банку.
79. Організація роботи банків з векселями.
80. Оцінка діяльності банку на ринку цінних паперів.
81. Організація банківського довірчого управління портфелем цінних паперів.
82. Аналіз та оцінювання ризиків при здійсненні операцій банків з цінними паперами.
83. Формування інвестиційного портфеля банку.
84. Організація та аналіз ведення реєстру власників іменних цінних паперів.
85. Організація та аналіз лізингових операцій банку.
86. Оптимізація портфеля банківських продуктів.
87. Оцінка ефективності формування ресурсів банку.

Зразок завдання до дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра банківської справи
Напрямок підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит"
Спеціалізація "Банківська справа"

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Завідувач кафедри
О. М. Колодізев

_____ 2012 р.

**ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

_____ (прізвище, ім'я та по батькові)

_____ (тема дипломної роботи)

Тему дипломної роботи затверджено наказом ректора
№ _____ від " _____ " _____ 2012 р.

Календарний план виконання дипломної роботи і терміни подання
розділів науковому керівникові

Найменування етапів роботи	Термін виконання
Теоретична частина	
Аналітична частина	
Проектна частина	
Дипломна робота у цілому	

Завдання підготував
науковий керівник _____

(підпис)

Завдання одержав
студент _____

(підпис)

УВАГА!!! Це зворотній бік одного аркуша паперу**Консультанти дипломної роботи**

Розділ	Консультанти	Підпис, дата	
		завдання видано	завдання прийнято
з технологічної частини			
з охорони праці			

НОРМО-КОНТРОЛЬ (студент проходить особисто перед допуском до захисту):

1. Відповідність структури дипломної роботи.
2. Оформлення роботи.
3. Наявність відгуку керівника, рецензії та 2-х довідок.
4. Наявність демонстраційного матеріалу (*друкований та електронний варіанти*).
5. Надання електронного варіанту роботи (на диску CD або DVD) для перевірки на належність авторських прав (*надається лаборанту кафедри*)

(підпис лаборанта
кафедри)

Відповідальний викладач кафедри: _____

(підпис) (науковий ступінь, вчене звання, П. І. Б.)

Приклад оформлення титульного аркуша дипломної роботи
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Допускаю до захисту:
Завідувач кафедри
к.е.н., доц. Колодізев О. М.

"__" _____ 2012 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр"
(напряму підготовки 6.030508 – фінанси і кредит)

"АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ"

Керівник,
к.е.н., доцент

О. М. Колодізев

Студент IV курсу
фінансового факультету,
напряму підготовки 6.030508
"Фінанси і кредит"
(спеціалізація "Банківська справа")

Т. Ю. Павлинська

Харків, 2012

Приклад анотацій до дипломної роботи

АНОТАЦІЯ

Новікова О. В. Аналіз та оцінка кредитоспроможності позичальника. – Рукопис.

Бакалаврська дипломна робота з напрямку підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Банківська справа" – Харківський національний економічний університет. – Харків, 2011. – 105 с.

Бакалаврська дипломна робота присвячена вивченню теоретичних засад і практичних аспектів процесу аналізу та оцінки кредитоспроможності позичальника банку. Розкрито сутність поняття кредитоспроможності. Розглянуто основні види методик оцінки кредитоспроможності, що використовуються в банках України та за кордоном. Проаналізовано кредитоспроможність позичальника ЗАТ "Хладопром" за трьома методиками вітчизняних банків. Розроблено експрес-методику оцінки кредитоспроможності позичальника, що спів відноситься з національною рейтинговою шкалою. Результати розробок можуть бути використані в практичній діяльності банківських установ.

Ключові слова: кредитоспроможність; методики оцінки кредитоспроможності; клас позичальника; ефективність кредитного портфелю; експрес-методика.

АННОТАЦИЯ

Новикова А. В. Анализ и оценка кредитоспособности заемщика. – Рукопись.

Бакалаврская дипломная работа по направлению подготовки 6.030508 "Финансы и кредит" специализации "Банковское дело" – Харьковский национальный экономический университет. – Харьков, 2011. – 105 с.

Бакалаврская дипломная работа посвящена изучению теоретических основ и практических аспектов процесса анализа и оценки кредитоспособности заемщика банка. Раскрыта сущность понятия кредитоспособности. Рассмотрены основные виды методик оценки кредитоспособности, используемых в банках Украины и за рубежом. Проанализирована кредитоспособность заемщика ЗАО "Хладопром" по трем методикам отечественных банков. Разработана экспресс-методика оценки кредитоспособности заемщика, которая соотносится с национальной рейтинговой шкалой. Результаты разработок могут быть использованы в практической деятельности банковских учреждений.

Ключевые слова: кредитоспособность; методики оценки кредитоспособности; класс заемщика; эффективность кредитного портфеля; экспресс-методика.

ABSTRACT

Novikova A. V. Analysis and assessment of the creditworthiness of the borrower. - Manuscript.

Bachelor degree work on the training direction 6.030508 "Finance and credit", specialization "Banking". – Kharkiv National University of Economics. – Kharkiv, 2011 – 105 p.

Bachelor's degree work is devoted to studying of the theoretical foundations and practical aspects of analysis and appraisal of the credit standing of the bank promisor. The essence of the concept of credit standing is envisaged. The main types of credit standing appraisal methods used in banks of Ukraine and abroad. The promisor's credit standing Ltd. "Khladoprom" is analyzed by three methods of national banks. A rapid method for appraisal of the credit standing of the obligator is developed, which corresponds with the national rating rank. The results of the development can be used in practical activity of banking institutions.

Keywords: credit standing; methods of the credit standing's appraisal; class of obligator, loan portfolio efficiency, rapid method.

Приклад оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Теоретичні основи оцінки кредитоспроможності	8
1.1. Сутність поняття кредитоспроможність та види методик її оцінки	8
1.2. Методики оцінки кредитоспроможності в Україні та за кордоном	15
1.3. Нормативно-правове забезпечення оцінки кредитоспроможності в банках України	27
2. Сучасна практика оцінки кредитоспроможності позичальника	34
2.1. Фінансово-економічна характеристика ПАТ "ВТБ Банк"	34
2.2. Аналіз кредитного портфелю та ефективності кредитних операцій ПАТ "ВТБ Банк"	42
2.3. Аналіз та оцінка кредитоспроможності позичальників – юридичних осіб за методиками банків України	51
3. Напрямки вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальника банку	62
3.1. Розробка експрес-методики оцінки кредитоспроможності	62
3.2. Розробка рекомендацій з підвищення ефективності оцінки кредитоспроможності позичальника	70
3.3. Визначення результативності від впровадження експрес-методики	77
4 Охорона праці	85
Висновки	93
Література	96
Додатки	105

Приклад оформлення списку літератури

ЛІТЕРАТУРА

1. Бордюг В. В. Теоретичні основи оцінки кредитоспроможності позичальника банку / В. В. Бордюг // Вісник університету банківської справи національного банку України. – 2008. – № 3. – С. 112–115.
2. Воронин В. П. Деньги, кредит, банки : учебн. пособ. / В. П. Воронин, С. П. Федосова. – М. : Юрайт-Издат, 2006 – 872 с.
3. Вискребенцева А. С. Анализ кредитоспособности предприятия на основе количественных и качественных составляющих. // Актуальные проблемы научного знания в XXI веке. Сборник статей межрегиональной научно-практической конференции с международным участием. Часть 2. – Рубцовск – Барнаул : Изд. АГУ, 2007. – С. 175–194.
4. Герасимович А. М. Аналіз банківської діяльності : підручник / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін. ; за ред. А. М. Герасимовича. – К. : КНЕУ, 2004. – 599 с.
5. ГОСТ 12.1.005-88. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны. – М. : Изд-во стандартов, 1998. – 24 с.
6. Грабовецький Б. Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія, напрямки використання : монографія / Б. Є. Грабовецький. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 171 с.
7. ДБН 3.3.6.037-99. Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку. – К., 1999. – 14 с.
8. Єпіфанов А. О. Оцінка кредитоспроможності та інвестиційної привабливості суб'єктів господарювання : монографія / А. О. Єпіфанов, Н. А. Дехтяр, Т. М. Мельник, І. О. Школьник та ін. ; за ред. доктора економ. наук А. О. Єпіфанова. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 286 с.
9. Методика оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи ПАТ КБ "Правекс-банк". – 2009. – 48 с.
10. Методика проведення оцінки фінансового стану позичальника – юридичної особи (для суб'єктів малого бізнесу) ПАТ ВТБ Банк. – Протокол засідання правління ВАТ ВТБ Банк від 07.10.2009 р. № 117 зі змінами від 18.05.2010 р. № 82. – 2010.
11. СНиП 2.09.04-87*. Административные и бытовые здания. – М. : Стройиздат, 1995. – 18 с.

12. Daniela Feschijan. Analysis of the creditworthiness of bank loan applicants. // Facta Unaversitatis. Series: Economacs and organization. – Vol.5. – № 3. – Pp. 273–280.

13. Joetta Colquitt. Credit Risk Management: How to Avoid Lending Disasters and Maximize Earnings. – Mercy College.– 2007. – 373 p.

Ресурси мережі Інтернет

1. Годовой финансовый отчет ВАТ "ВТБ Банк" за 2011 год [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.vtb.com.ua/about/information/fin_report11.

2. Державні будівельні норми України "Пожежна безпека об'єктів будівництва" ДБН В.1.1.7, 2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.budinfo.com.ua/dbn/82.htm>.

3. Опис бізнесу акціонерного товариства закритого типу "Хладопром" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.stockmarket.gov.ua.

4. Питання державного регулювання діяльності бюро кредитних історій: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.11.2009 р. № 1174 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

5. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР, із змінами внесеними 07.10.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

6. Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин: Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 26.03.2010 р. № 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

7. Скибенко Я. П. Створення єдиного бюро кредитних історій в Україні – примха чи необхідність? // Правове регулювання економіки. Збірник наукових праць, 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.

8. Скоринг в Украинских банках / Украинский банковский портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// banker.ua](http://banker.ua).

План складання фінансово-економічної характеристики банку

1. Юридична повна та скорочена назви.
 2. Дата реєстрації в НБУ (в додатках слід навести копію свідоцтва про реєстрацію).
 3. Характеристика організаційно-правової форми діяльності, склад та функції керуючих органів банку.
 4. Опис управління банком, схема організаційної структури.
 5. Склад акціонерів банку з вказівкою частки акцій, якими володіє кожний акціонер.
 6. Місія, стратегічна мета, тактичні цілі банку.
 7. Ліцензії, якими володіє банк та перелік операцій, які може виконувати (в додатках слід навести копію всіх ліцензій та дозволів банку).
 8. Історична довідка: опис ключових подій з дати заснування банку (не більше 3-х сторінок тексту).
 9. Основні показники діяльності банку за 5 останніх років, обов'язково серед них:
 - Активи, тис. грн.
 - Кредитний портфель, тис. грн.
 - Зобов'язання, тис. грн.
 - Кошти юридичних осіб, тис. грн.
 - Кошти фізичних осіб, тис. грн.
 - Власний капітал, тис. грн.
 - Чистий прибуток, тис. грн.
 - Чисельність персоналу.
 - Кількість філій та відділень.
 - Рентабельність капіталу, %.
 - Рентабельність активів, %.
 - Співвідношення операційних витрат і операційних доходів.
- Загальний обсяг підрозділу не більше 9-ти сторінок.**

**Приклад оформлення титульного аркуша демонстраційного
матеріалу**
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Демонстраційний матеріал
до дипломної роботи

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ
ПОЗИЧАЛЬНИКА

Керівник
к.е.н., доцент

О. В. ЛЕБІДЬ

Студент IV курсу
фінансового факультету,
напряму підготовки 6.030508
"Фінанси і кредит"
(спеціалізація "Банківська
справа")

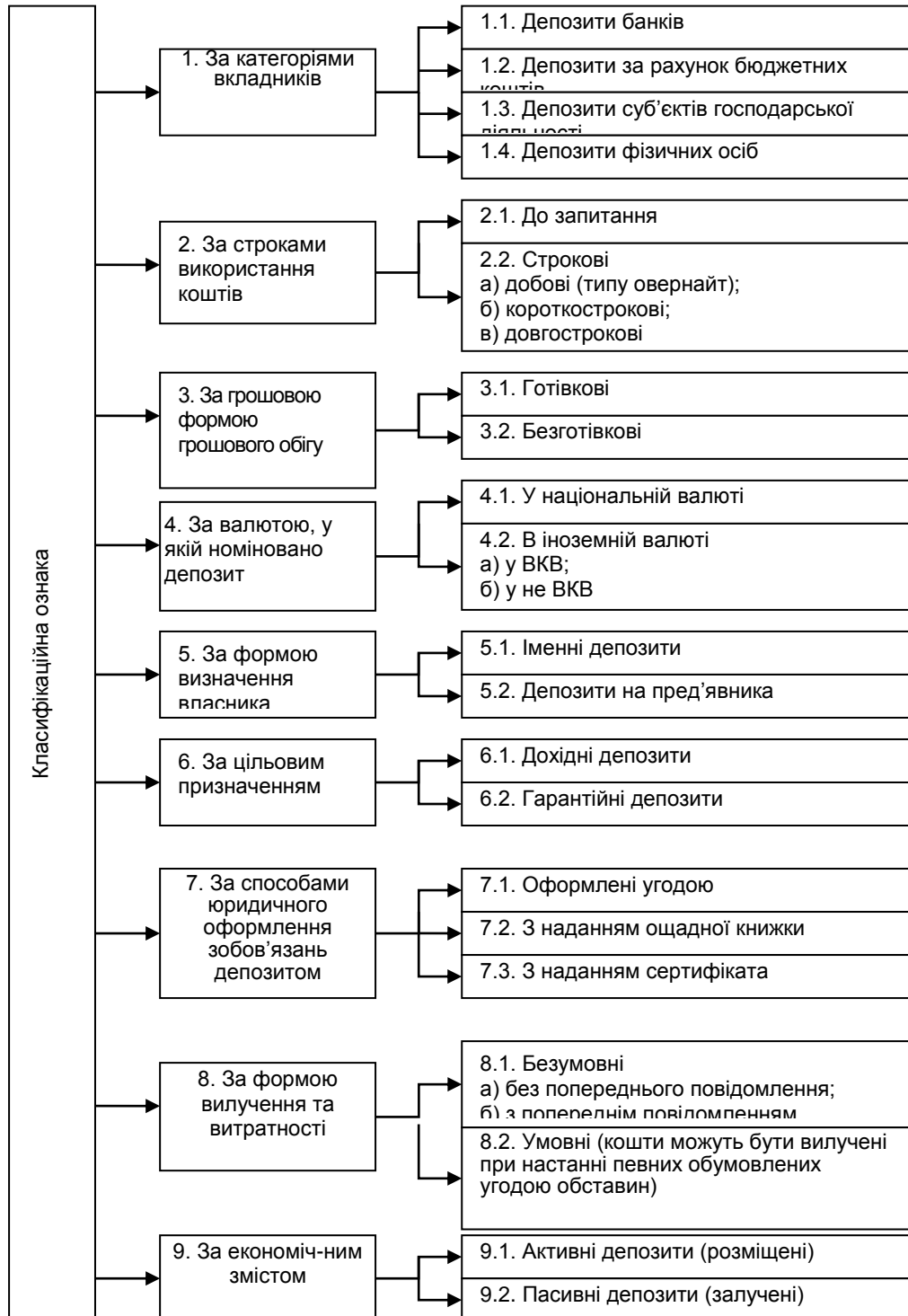
Т. Ю. ПАВЛИНСЬКА

Харків – 2012

Приклад оформлення демонстраційного матеріалу

ПЛАКАТ 1

Класифікація банківських депозитів

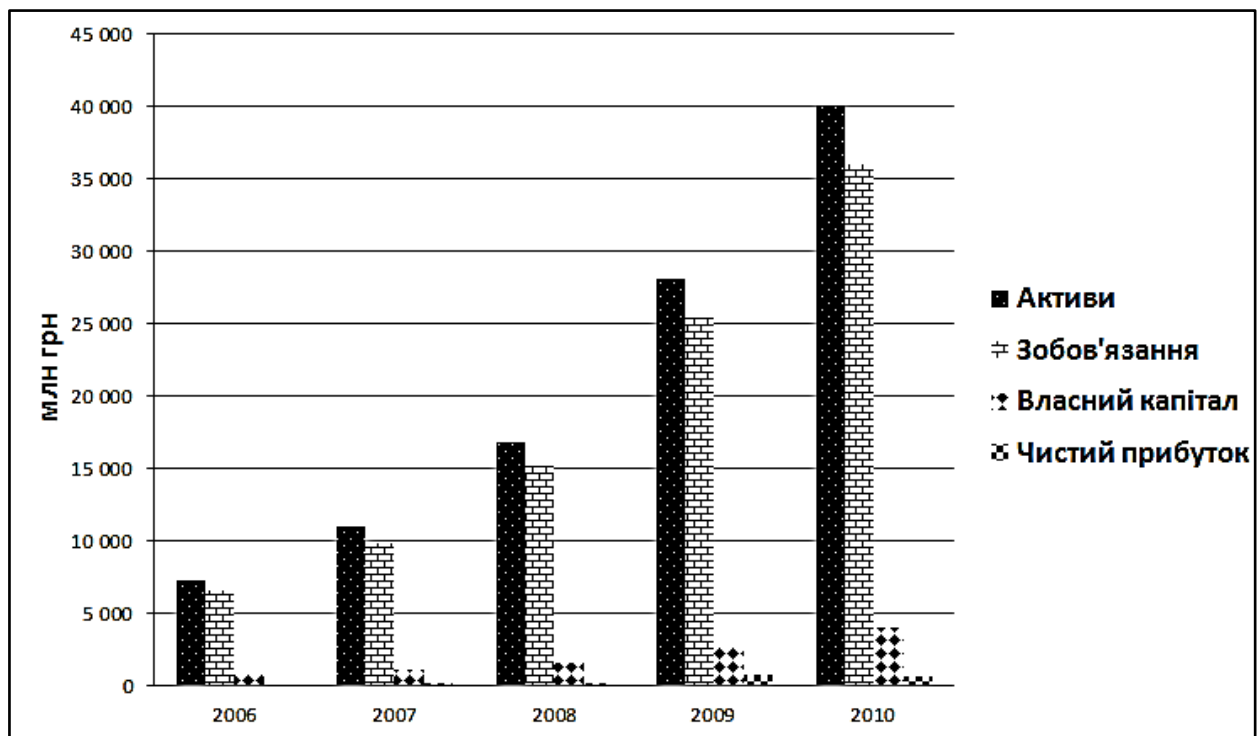
**Приклад оформлення демонстраційного матеріалу
(продовження)**

ПЛАКАТ 2

Основні показники діяльності АТ "ОТП Банк"

Показник	2006 р.	2007	2008 р.	2009 р.	2010 р.
Активи	7 357	11 029	16	28 105,5	40 082,5
Кредити клієнтам	2	8 048	14 384	20 847	36 394,5
Кредити юридичним особам	3 358	4	8 601,5	11 777,5	23 501,5
Кредити фізичним особам	1 551,5	3 178	5 782	9 069,5	12 893
Портфель цінних паперів	271	534	597	1 095	489,5
Зобов'язання	6 624	9 893	15	25411	35 985
Кошти юридичних осіб	2 637	3	4 847	7 159,5	11 815,5
Кошти фізичних осіб	2 921,5	5 220	7594	11 887,5	16 728,5
Власні боргові цінні папери	0,299	155,5	404,5	1 464,5	875,5
Кошти банків	880,5	926,5	1 649,5	3 069	4 889,5
Власний капітал	733	1136	1 644	2 694,5	4 098
Статутний капітал	459	565	1 041	1 356,5	2 842,5
Чистий прибуток	82,5	238	253	767	646

Динаміка основних показників АТ "ОТП Банк"

**Приклад оформлення демонстраційного матеріалу
(продовження)**

ПЛАКАТ 3

Динаміка коефіцієнтів аналізу строкових депозитів АТ "ОТП Банк"

Коефіцієнти	2006 р.	2007 р.	2008	2009	2010
Оборотність депозитних вкладень	2,29	2,94	1,69	2,14	2,89
Тривалість одного депозитного	159,20	124,23	216,36	170,87	126,37
Рівень осідання депозитних	0,07	0,11	0,09	0,19	0,07
Коефіцієнт використання депозитів	1,50	2,41	4,40	5,16	5,99
Відносна витратність депозитів	0,1135	0,1124	0,1058	0,0952	0,1187
Відносна доходність кредитів	0,1619	0,1048	0,0870	0,0974	0,0922
Оборотність депозитних вкладень	0,65		- 1,25	0,45	0,75
Тривалість одного депозитного	- 34,97		92,14	- 45,50	- 44,50
Рівень осідання депозитних	0,04		- 0,02	0,11	-0,13
Коефіцієнт використання депозитів	0,92		1,98	0,77	0,83
Відносна витратність депозитів	- 0,0011		-	-	0,0235
Відносна доходність кредитів	- 0,0571		-	0,0104	-

**Динаміка коефіцієнтів аналізу депозитів до запитання АТ "ОТП
Банк"**

Коефіцієнти	2006	2007	2008 р.	2009	2010
Оборотність коштів на поточних рахунках	24,57	25,06	22,69	23,00	24,86
Тривалість одного обороту онкольних	14,85	14,57	16,09	15,87	14,68
Рівень осідання коштів на поточних	0,01	0,03	0,02	0,03	0,01
Відносна витратність депозитів	0,0255	0,0202	0,0282	0,0212	0,0376
Коефіцієнти	Абсолютні відхилення				
	2005 р.	2006 р.	2007	2008	
Оборотність депозитних вкладень	0,48	- 2,37	0,31	1,86	
Тривалість одного депозитного обороту	- 0,29	1,52	- 0,22	- 1,18	
Рівень осідання депозитних вкладень	0,02	- 0,01	0,01	- 0,02	
Відносна витратність депозитів	- 0,01	0,01	- 0,01	0,02	

Приклад оформлення демонстраційного матеріалу (продовження)

ПЛАКАТ 4

Показники, що характеризують діяльність десяти провідних банків України з залучення ресурсів

Показники		Приват-банк	Райф-файзен-банк Аваль	УкрСиб-банк	УкрСоц-банк	Укрэк-сім банк	ОТП банк	Фінанси і кредит	Кредит пром-банк	Брокбиз-несбанк	Південний
Коефіцієнти аналізу строкових депозитів											
Оборотність депозитних вкладень	X1	1,87	2,60	2,14	2,03	2,34	1,98	2,21	2,48	3,36	2,94
Тривалість одного депозитного обороту	X2	194,84	140,21	170,87	179,66	156,24	184,37	164,91	147,47	108,79	124,25
Рівень осідання депозитних вкладень	X3	0,17	0,09	0,19	0,15	0,12	0,10	0,21	0,15	0,07	0,17
Коефіцієнт використання депозитів	X4	2,34	3,24	5,16	3,13	2,49	8,55	1,97	2,13	1,82	2,14
Відносна витратність депозитів	X5	0,13	0,12	0,10	0,13	0,07	0,40	0,11	0,12	0,10	0,09
Відносна доходність кредитів	X6	0,14	0,11	0,10	0,11	0,17	0,10	0,10	0,11	0,10	0,09
Коефіцієнти аналізу депозитів до запитання											
Оборотність коштів на поточних рахунках клієнтів	X7	24,35	21,14	23,00	29,70	19,96	30,73	39,49	24,63	18,54	15,32
Тривалість одного обороту онкольних депозитів у днях	X8	14,99	17,26	15,87	12,29	18,29	11,88	9,24	14,82	19,69	23,82
Рівень осідання коштів на поточних рахунках	X9	0,02	0,02	0,03	0,01	0,03	0,01	0,01	0,00	0,03	0,02
Відносна витратність депозитів	X10	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,08	0,10	0,11	0,05	0,03

**Приклад оформлення демонстраційного матеріалу
(продовження)**

ПЛАКАТ 5

Розрахунок інтегрального показника рівня розвитку

Банк	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	Відстань від еталону
1. Приватбанк	- 1,6	1,9	0,82	- 0,74	- 0,15	1,77	- 0,07	- 0,29	0,26	- 0,67	6,7
2. Райффайзенн-банк Аваль	0,63	- 0,86	- 1,52	- 0,04	- 0,36	- 0,2	- 0,75	0,5	0,26	- 1,04	8,2
3. УкрСиббанк	- 0,78	0,69	1,4	1,44	- 0,77	- 0,85	- 0,36	0,02	1,57	- 1,04	6,4
4. УкрСоцбанк	- 1,12	1,14	0,23	- 0,13	- 0,15	- 0,2	1,07	- 1,22	- 1,05	- 1,04	8,4
5. Укрексімбанк	- 0,17	- 0,05	- 0,64	- 0,62	- 1,4	3,73	- 1,01	0,86	1,57	- 1,04	6,3
6. ОТП банк	- 1,27	1,37	- 1,23	4,06	5,5	- 0,85	1,29	- 1,37	- 1,05	1,19	10,9
7. Фінанси і кредит	- 0,57	0,39	1,99	- 1,03	- 0,56	- 0,85	3,15	- 2,28	- 1,05	1,93	10,9
8. Кредитпромбанк	0,26	- 0,49	0,23	- 0,9	- 0,36	- 0,2	- 0,01	- 0,35	- 2,36	2,3	9,7
9. Брокбізнесбанк	2,95	- 2,44	- 2,11	- 1,14	- 0,77	- 0,85	- 1,31	1,34	1,57	0,07	10,4
10. Південний	1,67	- 1,66	0,82	- 0,89	- 0,98	- 1,51	- 1,99	2,78	0,26	- 0,67	8,9
Еталон	- 1,6	1,9	0,82	- 0,74	- 0,15	1,77	- 0,07	- 0,29	0,26	- 0,67	0,0
Середнє значення відстані від еталону(C_{0cp})											8,7
Стандартне відхилення значень від еталону (S_0)											1,71
Максимально можлива відстань від еталону (C_0)											12,09

Рейтинг банків за рівнем ефективності формування та використання ресурсного потенціалу

Банк	Інтегральний показник рівня розвитку
Укрексімбанк	0,4809
УкрСиббанк	0,4702
Приватбанк	0,4467
Райффайзеннбанк Аваль	0,3245
УкрСоцбанк	0,3047
Південний	0,2659
Кредитпромбанк	0,1993
Брокбізнесбанк	0,1380
Фінанси і кредит	0,0992
ОТП банк	0,0974

Зміст

Загальні положення	3
1. Послідовність підготовки дипломної роботи	4
2. Вибір теми дипломної роботи	6
3. Керівництво підготовкою дипломних робіт	7
4. Вимоги до змісту дипломної роботи	7
5. Структура основної частини бакалаврської роботи	11
6. Вимоги до оформлення дипломної роботи	16
7. Порядок захисту дипломних робіт	27
Додатки	28

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
на здобуття освітньо-кваліфікаційного
рівня "бакалавр"
для студентів напрямку підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Банківська справа"
денної форми навчання**

Укладачі: **Колодізєв Олег Миколайович**
Лебідь Олеся Вікторівна
Тисячна Юнна Сергіївна

Відповідальний за випуск **Колодізєв О. М.**

Редактор **Шаповал Г. В.**

Коректор **Мартовицька-Максимова В. А.**

План 2012 р. Поз. № 109.

Підп. до друку Формат 60×90 1/16. Папір MultiCopy. Друк Riso.

Ум.-друк. арк. 3,0. Обл.-вид. арк. 3,75. Тираж прим. Зам. №

Видавець і виготівник – видавництво ХНЕУ, 61166, м. Харків, пр. Леніна, 9а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи

Дк № 481 від 13.06.2001 р.

**Методичні рекомендації
до виконання дипломних робіт
на здобуття освітньо-кваліфікаційного
рівня "бакалавр"
для студентів напряму підготовки
6.030508 "Фінанси і кредит"
спеціалізації "Банківська справа"
денної форми навчання**